Samordningsförbundet
Centrala Östergötland

Svar till revisorerna hösten 2026

Bakgrund

Förbundsrevisionen är inbjudna till Samordningsförbundet Centrala Östergötlands styrelsemöte den 20 november 2026 för dialog om de frågor som lämnats till kansliet. I detta dokument har styrelsen svarat på frågorna.

Frågor

- **Hur ser verksamheten ut i nuläget? Var är ni nu och hur ser framtiden ut när det gäller:**

  - organisation
  - personal
  - lokaler

  Svar:
  Organisationen finns beskriven i avsnitt 4, verksamhetsplanen för 2027, se länk**.**
  Vi kan konstatera att de olika nivåerna fungerar bra och att kommunikationen inom förbundet och hos medlemmarna internt har utvecklats på ett mycket positivt sätt under de senaste åren. Den nya delegationsordningen klargör också att dialogen och initiativen kan gå i båda riktningarna horisontellt och vertikalt, vilket dels leder till ökat engagemang och delaktighet och dels bidrar till att respektive fråga/utmaning hanteras snabbare för att den lättare hamnar på rätt nivå i systemet. Vi kan också se att medlemmarnas engagemang och ansvarstagande ökar i takt med att C-sam utvecklas.

  Personalen hos medlemmarna involveras allt mer och interaktionen med det gemensamma utvecklingsteamet på SCÖs kansli blir allt mer tydlig. Det handlar bland annat om processledning, gemensam kompetensutveckling, metodutveckling, implementeringsstöd och kommunikation.

  Efter att ha genomfört omorganisation i två omgångar består numera kansliet av fem tjänster. I steg ett lades Välfärdsguiden ned och våra ESF-projekt avslutades, vilket omfattade 11 personer. Därefter togs ett andra steg för att möjliggöra fortsatt expansion av C-sam vilket omfattade ytterligare 5 personer.

  SCÖ har under året överlämnat hyreskontraktet för Lasarettsgatan 10 till Linköpings kommun, som numera nyttjar lokalerna till Drivbänk City. Verksamheten tillhandahåller

platser till C-sam och Arena arbetsmarknad.

Styrelsen har gett Beredningsgruppen i uppdrag att utreda huruvida lokalerna på Platensgatan kan användas som resurs vid den fortsatta expansionen av C-sam. Tills vidare nyttjar medlemmarna lokalerna som en gemensam samlingspunkt, vilket är mycket populärt.

- **Hur ser ni på det nuvarande ekonomiska läget och måluppfyllelsen?**
  Den ekonomiska situationen är god, men det finns en viss oro över att den statliga medelstilldelningen stått still sedan 2016, vilket får en urholkande effekt på verksamheten. I kombination med att rekommendationen om att söka ESF-medel numera är borta har denna kompensatoriska möjlighet också försvunnit. När medlemmarna samtidigt ser ett ökande behov av C-sam väcker det frågor om framtiden.

  Ett sätt att möta detta är det integrerade utvecklingsarbete som medlemmarna valt i C-sam. Varje steg i utvecklingen sker utifrån ordinarie verksamhets förutsättningar, vilket underlättar spridning och skulle kunna leda till att medlemmarna i ökande grad väljer att arbeta mer samordnat i hela sin verksamhet utan krav på särskild ersättning. I de samordningsförbund som arbetat längre enligt dessa principer kan vi se att medlemmarna valt att agera mer utifrån ett medborgarperspektiv än nuvarande ersättningsperspektiv eftersom det samordnade stödet ger så pass positiva effekter att det gagnar alla på sikt. Samtidigt bör sägas att det tar tid att bygga upp fungerande samverkansstrukturer, varför styrelsen ser det som naturligt att låta processen i C-sam ta sin tid. Det är också naturligt att de gemensamma resurserna i förbundet används under uppstartsåren.

  I övrigt kan vi se att C-sam utvecklas på ett mycket positivt sätt. Över 54 % av deltagarna når gröna resultat (når eller närmar sig förvärvsarbete). Hela 77 % går vidare enligt plan och 23 % avslutar sin tid i C-sam i förtid. Snittiden sjunker hela tiden vilket tyder på smidigare hantering och att vi tillsammans blivit skickligare på att hitta rätt lösningar. Vi kan också se att metoderna som utvecklas i C-sam sprider sig in i ordinarie verksamhet. Samtidigt är antalet platser och därmed den operativa kapaciteten i C-sam låg jämfört med de beskrivna behoven. Därav arbetet med fortsatt expansion.

  C-sam har till dags datum haft 31 inskrivna deltagare och medlemmarna har investerat drygt 2.5 miljoner kronor på dessa platser vilket ger en kostnad per deltagare på cirka 80 000 kr vilket ligger i linje med rikssnittet som ligger runt 65 000 kr. Med hänsyn till att C-sam fortsatt är en ung form av samverkan ser styrelsen detta som positivt.

  Samtidigt kan styrelsen konstatera att SCÖ når betydligt färre jämfört med 2025 på grund av att ESF-projekten och Välfärdsguiden numera är avslutade.

- **Hur arbetar ni för att utveckla uppföljningen av effekterna för de som deltar i era insatser?**
  Som i alla delar av C-sam jobbar vi även här på tre nivåer:

Individ: För att ytterligare förstå vad som ger bäst effekt för individen har vi under året utvecklat en start- och slutenkät samt testat att genomföra kvalitativa intervjuer med deltagarna. Vi har också en löpande dialog med personalen i Operativa gruppen där vi försöker fånga vad som fungerar och upplevs som värdeskapande eller inte. C-sams utvecklingsteam har även bidragit till att det dialog- och skattningsverktyg som används av samtliga C-sam insatser nu är uppdaterat. Samtidigt kvarstår en rad hinder för att förbundet ska kunna samla den data som vore önskvärd, vilket vi tillsvidare hanterar genom att låta medlemmarna ta ett utökat ansvar.

Organisation: Tillsammans med medlemmarna arbetar C-sams utvecklingsteam med frågan om att samla relevant data i syfte att öka förståelsen för processerna i C-sam. Det handlar om kvantitativa data från kommunernas system LifeCare, men också kvalitativa data från parternas personal och den återkoppling som de fångar från deltagarna.

För att ge medlemmarna bästa tänkbara insyn i hur verksamheten utvecklas har kansliet utvecklat förbundets webbplats, men de juridiska förutsättningarna för ett samordningsförbund att samla och hantera data är fortsatt begränsade.

Förbundet har också inlett dialog med Linköpings kommun om att testa så kallad “data mining” för att ytterligare precisera hur våra processer ser ut och var det uppstår flaskhalsar och hinder. Arbetet är fortfarande i sin linda, men pekar på vikten och värdet av att kunna samla data för att kunna besvara frågorna om effekter.

Samhälle: Mot bakgrund av ovanstående har medlemmarna i SCÖ enats om att fortsätta sitt nationella engagemang och vid midsommar kom äntligen ett förslag från regeringen om en uppdatering av lagutrymmet som behandlar Samordningsförbundens möjligheter att hantera persondata. Via det Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) har vi kunnat bidra med en rad inspel och insikter från arbetet i C-sam och om dess förslag går igenom kommer förutsättningarna att ändras till det bättre från och med sommaren 2027.

- **Hur har ni hittills arbetat med internkontroll under året?**
  Styrelsen följer den internkontrollplan som fastställdes i februari, se länk**.**

- **Vad ser ni för risker och osäkerhetsfaktorer inför framtiden?**
  I skrivande stund ser vi hur både nya Socialtjänstlagen och Aktivitetskravsreformen inneburit en betydande belastning på våra kommuner. Det blir också mer och mer tydligt hur dessa reformer påverkar hela systemet, vilket ställer krav på samordning och samverkan. Erfarenheten säger oss att varje organisation som utsätts för stress tenderar att minska sitt engagemang för samordning och samverkan, men vi hoppas att strukturerna för C-sam ska kunna bidra och underlätta för att så inte ska bli fallet.

  Vi går samtidigt in i en ny mandatperiod där både kommunerna och regionen får förändringar politiskt. Det påverkar i sin tur samordningsförbundet då samtliga

representanter från kommunerna och Region Östergötland byts ut. För att hantera detta har styrelsen dels påbörjat viss överlämning till de nya representanter som är kända och dels föreslagit ett antal extra utbildningsinsatser till den kommande styrelsen.

En mindre osäkerhet råder också kring kansliets kapacitet efter en längre tids omorganisering och neddragningar, men personalen har hanterat detta på ett tålmodigt och respektfullt sätt och i dialog med facken har önskad kompetens och erfarenhet kunnat bibehållas. Återstår att se hur ett växande C-sam, där efterfrågan på de gemensamma resurserna för processledning och systemvärdskap ökar, kommer att ta form.

Ur ett makroperspektiv är fortsatt oförändrad medelstilldelning, nya förutsättningar för uppföljning och den allt mer intensiva diskussionen om behovet att modernisera Finsam, frågor som medlemmarna lokalt kommer att bevaka.